Seinäjoella, maanantaina

Yksityisnumeron hinta 1:—

Alas marxilaisuus!

LAKEUDEN SANA

Alas marxilaisuus!

Numero 7

Kansanliikkeen äänenkannattaja

13. II. 1933

TOIMITUSVALIOKUNTA: VIHTORI KOSOLA, IIVARI KOIVISTO, REINO ALA-KULJU, MARTTI KANTELE, ILMARI TALVITIE, NIILO PIRILÄ

Koskela

voitti Herman Pihlajamäen, tosin niukasti työllä

Kaikin puolin pulskat kansalliset Vaasan V. V:lla

Vaasan Voima-Veikoilla oli lauantaina ja eilen komeat kansalliset kilpailut, jotka ottelujen tiukkuuteen ja jännittävyyteen nähden muodostuivatkin varsin veteäviksi. Yleisö, jota oli varsin paljon, sai näkemistä täyden rahan edestä, sillä useita yllätyksiäkin sattui, kuten alempana oleva luettelo osoittaa. Kilpailut olivat, kuten erikoistiedottajamme myöhään illalla ilmoitti, kaikin puolin onnistuneet, eikä tuomarivirheitäkään liene sattunut mainittavampia.

A. Reini, joka voitti maljan

LAUANTAIN OTTELUT

Sarja alle 56 kg.: Vallin, Porin Tarmo—Harjula, VVV, 1.48. A. Jaskari, Nurmon Jymy—Hjelt, Lapuan Virkiä, 8.13. Krankkala, Kyrön Voima—Vainio, Ylistaron Veikot, 1.18.

61 kg.: H. Pihlajamäki, VVV—Tikkanen, Viipurin Voimailijat, 5.27. L. Koskela, Lapuan Virkiä—Latvatalo, Kyrön Voima, 3.56.

66 kg.: A. Reini, VVV—Lindgren, Tampereen Voimailijat-seura, 3—0. Louko, Ylistaron Veikot—Suortti, VVV, 4.39. L. Filppula, Kyrön Voima—Seppänen, Seinäjoen Urheilijat, 1.44. Krook, VVV—Vuorinen, sama seura, 3—0. Vähämäki, Ilmajoen Kisailijat—L. Ilmarinen, VVV, 3.54.

72 kg.: S. Ilmarinen, VVV—Pietilä, Ilmajoen Kisailijat, 1.37. A. Mäki, Tampereen Kisaveikot—Heinonen, Kyrön Voima, Heinonen sortui omaan heittoonsa, aika 1.35. V. Valtonen, VVV—L. Vuorinen, sama seura 20 sek.

79 kg.: Laine, VVV—Saarinen, Härmän Kunto, 5.40. J. Juhola, Jukolan Pojat—Hautalammi, Ylistaron Veikot, 5.03.

Vapaapaini alle 66 kg.: Wolff, VVV—Viitala, sama seura, 1.55. Ranta, Ilmajoen Kisailijat—Alaranta, sama seura, Rannan niukka työvoitto.

PÄIVÄPAINIT EILEN

osoittivat seuraavia otteluja:

66 kg.: Harju, LV—Greggilä, 3.11. Krooks, VVV—Rintatoppari, 1.49. Vähämäki, IK—Louko YV, 39 sek. Perämäki—Suortti, 38 sek. Reini, VVV—Filppula, KV, 3.00. Harju—Krooks, 11.39. Filppula—Louko, 3.41.

72 kg.: Pietilä, IK.—Koskinen, YV, 4.06. Ilmarinen, VVV—Heinonen, KV, 30 sek. Mäki, TP—Latva, VVV, 1.59. Ketola—Vuorinen, VVV, 8.28.

61 kg.: Soini, NJ—Terenius, HK, 2—1. H. Pihlajamäki, VVV—Harju, 38 sek. Tikkanen, VV—Latvatalo, KV, 2—1. Valli—Vainio, 6.20. Krankkala—Hjelt, niukka työvoitto.

79 kg.: Laakool—Helli, VVV, 1.28. Laine, VVV—Hellman, VVV, 1.5. Hautalammi—Saarinen, 3—0.

56 kg.: Jaskari—Harjula, 2.49.

66 kg. vapaa: Alaranta—Volff, VVV, 4,49. Ranta—Viitala, 3—0.

Yli 79 kg.: Pihlajamäki—Yrjänäinen, 3—0. Jussero—Nummela 31 sek.

EILISILTANA

saatiin nähdä monta jännittävää ottelua, kuten miesten luettelosta huomataan. Ennen väliaikaa mentiin läpi seuraavat:

66 kg.: Reini—Krooks 41 sek. Harju—Vähämäki 2—1. Harju—Filppula 2—1. Reini—Vähämäki 3.45. Illan komein ottelu. Vähämäki heitti Reinin pari kertaa perättäin lindenistä, mutta Reini sai yhdistetyn käsivarsi- ja niskaheiton, jolloin V. kastui hyvin. Kansa hurrasi lujaa kutsuen miehet takaisin molskille.

72 kg.: Valtonen—Koskinen 27 sek. Mäki—Pietilä 3—0. Tampereen mestaripainija yritti ilman muuta panna ilmajokelaisen kuitiksi, mutta saikin tästä kovan vastuksen. Oman piirimme mestari antoi Mäelle vain niukan työvoiton. Ilmarinen—Latva sillanmurto 6.40. Valtonen—Ketola 1.31. Mäki—Ilmarinen. Vaasalainen teki hyvää työtä antaen hänkin Mäelle vain niukahkon työvoiton.

61 kg.: Koskela—Soini 2.33. Komea lindenheitto. Pihlajamäki—Terenius 2.09. Puolilindenejä ja sillanmurto. Koskela—Tikkanen. Alkupystyssä johti Koskela ylivoimaisesti, mutta sitten Tikkanen tasoitteli. K. sai työvoiton 3—0. Pihlajamäki—Soini 1.56. Nyt seurasi illan jännittävin ja yllätyksellisin matsi: Koskela—Pihlajamäki. Alkupysty oli tasaista. Partterissa sai Koskela Hempan rullatuksi melkein siltaan ja pääsi johtamaan. Lopussa ei Hemppa enää kyennytkään tasoittamaan ja niin sai Koskela työvoiton 2—1. Tämä oli ensimäinen kerta, jolloin Lapuan poika veti voiton kultamitali-Hempasta. Soini—Tikkanen: yllätysvoitto sekin, sillä nuori nurmolainen sai työvoiton 2—1.

97 kg.: Juhola—Laakool. L. paini harvinaisen hyvin, mutta meni sitten omaan heittoonsa 5.40. Laine—Helli 26 sek. Laakool—Hautalammi niukka työvoitto. Juhola—Laine niskaheitosta 3.30.

56 kg.: Jaskari—Vallin. Alku tasaista. Partterissa Jaskari peri niukan työvoiton.

Vapaa 66 kg.: Ranta—Volff 5.03.

Pienen väliajan jälkeen seurasivat viimeiset ottelut:

66 kg.: Reini—Harju 1,5. Komea ottelu. Jaskari—Krankkala. K. löi niskasta komeasti J:n siltaan, mutta tämä pääsi pois ja seljätti sitten K:n ajassa 9.29. Vallin—Krankkala niukka työvoitto.

79 kg.: Laakool—Laine 25 sek. Mäki—Valtonen 1.24.

PALKINTOJÄRJESTYS:

muodostui siten seuraavaksi:

56 kg.: 1) A. Jaskari, Nurmon Jymy 1 p. 2) K. Vallin, Porin Tarmo 2 p. 3) T. Krankkala, Kyrön Voima 5 p.

61 kg.: L. Koskela, Lapuan Virki 2 p. 2) H. Pihlajamäki, Vaasan Voima-eikot 2 p. 3) A. Soini, Nurmon Jymy 8 p.

66 kg.: 1) A. Reini, Vaasan Voima-Veikot 2 p. 2) V. Harju, Lapuan Virkiä, 5 p. 3) L. Filppula, Kyrön Voima 5 p. 4) Y. Vähämäki, Ilmajoen Kisailijat. Kehoituspalkinnon sai Suortti VVV.

72 kg.: 1) A. Mäki, Tampereen Voima-Veikot 2 p. 2) V. Valtonen, VVV 4 p. 3) S. Ilmarinen, sama seura 4 p.

79 kg.: 1) J. Juhola, Jukolan Pojat 3 p. 2) H. Laakool, Ylistaron Uurtajat 3 p. 3) N. Laine, VVV 6 p.

Yli 79 kg.: 1) J. Jussero, Ylistaron Veikot 0 p. 2) A. Nummela, VVV 3 p. 3) M. Pihlajamäki, Lapuan Virkiä.

66 kg. vapaapaini: 1) A. Ranta, Ilmajoen Kisailijat 2 p. 2) J. Alaranta, sama seura 2 p. 3) J. Volff 6 p.

Oslon luistelukisat

BALLANGRUD VOITTI EILISET MATKAT. THUNBERG HYVÄSSÄ VEDOSSA

Oslossa alkoivat lauantaina kansainväliset luistelukilpailut, joihin Suomesta otti osaa m.m. Thunberg. Ottelut olivat tiukkoja.

500 m.: 1) Thunberg, Suomi, 43.5, 2) Haakon Pedersen, Norja, 43.8, 3) Hugo Nygren ja Mons Mjelde, Norja, 44.7, 6) Taylor, USA, 44.8, 7) Hooftman, Hollanti ja Carsten Christensen, Norja, 44,9, 9) Staksrud ja Lindboe, Norja, 45.1, 11) Ballangrud ja Roald Larsen, Norja, 45.1, 13) Springer, USA, 45.2, 14) Schroeder, USA, 45.4, 15) O. Blomqvist, Suomi, 45,6.

10,000 metrillä olivat tulokset: 1) Schroeder, 17.27,9, 2) Staksrud 17.33,1, 3) Ballangrud 17.46,8, 4) Heiden 17.49,1, 5) Taylor 17.51,4, 6) Armand Carlsen, Norja, 17.55,4, 7) Mathiesen, Norja, 17.58,1, 8) Mjelde 17.03,2, 9) Wedge, USA, 18.08,7, 10) Langebeck, Hollanti, 18.11,0, 11) Blomqvist 18.14,4, 12) Thunberg 18.34,1.

Eilen

jatkettiin kilpailuja jään ollessa hyvässä kunnossa. Katselijoita noin 10,000. Parhaat tulokset:

1,500 m.: 1) Ballangrud 2.20,7, 2) Engnestangen 2.20,9, 3) Thunberg 2.21,4, 4) Staksrud 2.22,4, 5) Schroeder 2.22,8, 6) Taylor 2.23,3. 7) Mjelde 2.25, 8) Carlsten 2.26,6, 9) Pedersen 2.26,7.

5,000 m.: 1) Ballangrud 8.38,8, 2) Thunberg 8.41,2, 3) Heiden 8.42,1, 4) Schroeder 8.42,4. Engnestangen, Pedersen y.m. eivät ottaneet tähän lajiin osaa.

Pohjanmaan painisarja

SÄÄNNÖT VALMIIT.

Eilen kokoontui Vaasassa toimikunta, joka E.-P. piirin vuosikokouksessa asetettiin järjestämään n.s. Pohjanmaan painisarjoja. Toimikunta, johon kuuluvat hrat Haavisto, Vartio, Autio, Pukkinen ja Tuominen, hyväksyi laaditun sääntöluonnoksen. Kiertopalkinnon nimeksi tulee Vaasa-lehden Karhusarja, jonka tarkoituksena on painin innostuksen ja kasvatuksen edistäminen maakunnassamme. Sarjoja on kaksi. A-sarjaan kuuluvat Ilmajoen Kisailijat, Nurmon Jymy, Kyrön Voima, Lapuan Virkiä ja Vaasan Voima-Veikot, muut B-sarjaan. Ottelut pidetään vuosittain loka- ja marraskuulla ja tapahtuu arvonta 5 viikkoa ennen niitä. Ensi kerran pidetään ottelut tulevana syksynä. Pisteistä y.m. on lähemmin nyt hyväksytyissä säännöissä.

Kaunoluistelu

SONJA TAAS MESTARIKSI

Tukholma, 12. 2. STT. Naisten kaunoluistelumestaruuskilpailuissa tuli järjestys seuraavaksi: 1) Sonja Henie, sijaluku 5, pisteet 353,6. 2) Mirjam Hulten, silaj. 14, pist. 333,39. 3) Holda Orlowsky, sijal. 15, pist. 329,1. Paariluistelun voitti Rotter—Csala, Unkari, sijal. 7, pist. 11,32. Toiseena olivat Patez—Zwack, Itävalta, sijal. 8, pist. 11,14.

Kauppamatkustajain maljan oterikkaimmalle, vaihtelevimpia otteita saaneelle painijalle, sai A. Reini jo toisen kerran.

Kun kansa puhui...

Maakuntain edustajain tervehdyksiä kuullessa

Lapuan edustajakokouksessa esitettiin eri maakunnista valittujen edustajain suulla lyhyitä tervehdyksiä, joissa tuotiin ilmi, mitä nykyisestä poliittisesta asemasta ajatellaan ja miten kansanliikkeen työ kullakin seutukunnalla edistyy. Ehkä pieni yhteenveto näistä ei ole pois tieltä. M. m. tähän suuntaan puhuivat maakuntain miehet:

Pohjois-Häme: Meillä ollaan usein hitaita, mutta tässä työssä on nyt selvä ja varma tahti. Kansanliikkeellä on hyvät suunnitelmat. Niiden takana seistään jämerästi.

Varsinais-Suomi: Viime vuodet ovat meille paljon selvittäneet. Suuri oikeusdraama suoritettiin juuri meidän maakunnassamme. Pohjalaisten sana "Näillä lakeuksilla ei pilkata Jumalaa" on nyt selvinnyt meille, se ei käsityksissämme ole enää pelkkää pohjalaista itsepäisyyttä. Äänemme vastaa nyt lakeuden ääneen, joka "kantaa tuomion tunnossaan". Siinä mittapuu, joka mittaa kansamme sydämenlyönnit.

Keski-Suomi: Meillä punaisen diktatuurin maakunnassa surtiin jo kansanliikkeen hajallelyöntiä. Mutta nyt on nousu taas tapahtunut. On pysyttävä alkuperäisillä selvillä linjoilla. Tekee mieli olla ylpeä kuulumisesta tällaiseen "veljeskuntaan". Nuorisomme herää. Sydämellämme on erikoisesti isänmaallisen työväen kysymys.

Kymenlaakso: Piirimme on vielä vaatimaton. Mutta mukana ollaan, sillä yhä voimistuu meilläkin halu päästä irti puolueiden holhouksesta.

Etelä-Häme: Tärkeätä on saada liikkeemme laajaksi. Eteenpäin on mentävä jyrkästi ja suoraa rataa. Irti lehmäkaupoista! Varottava uusia jymäytyksiä puoluepolitiikan taholta.

Viipuri: Meillä on ennestään vahva sk.-järjestö. Niitä "uudenaikaisia" esikuntamiehiä ei meillä tunneta. Se on takeena siitä, että kansanliikekin saa voimakasta jalansijaa, kun järjestäytyminen vaan viedään hyvin perille. Me itärajan läheisyydessä tunnemme vaaran ja seisomme vartiopaikallamme.

Oulu: Taisteluterveisemme!

Mikkeli: Olemme olleet odottavalla kannalla. Mutta ilo on todeta, että suuntaviivat ovat hyvät. Rautainen kuri ja järjestys tärkeä. Mehän juuri nyt taistelemme perustuslain puolesta.

Kajaani: Kaikenlainen huliganismi kukistettava. Sen voi tehdä vain voimakas kansanliike, joka on peloittava voima.

Kuopio: Joukkomme siellä on pieni, mutta herätys on tapahtumassa, sillä merkillistä huomiota on herättänyt kansanliikkeen ylösnousemuksen voima. Näyttää olevan asioita, jotka sittenkään eivät kulje "äänestyksen mukaan". Missä onkaan kansanliikkeen mahti? Siinä, että se ei taistele yksin omalla voimallaan, vaan toimii Korkeimman palveluksessa. Terveiset herännäisyyden syntysijoilta! Katse suunnattava tulevaisuuteen.

Satakunta: Työ meillä ei ole vaikeata, sillä valkoinen aate istuu maakuntaan juhlien ohella myös aktiivista työtä henkilökohtaisia kosketuksia. Periaatteet on sanottava kainostelematta puolueita. Kansanliikkeen uskonnollisisänmaallinen maailmankatsomus on luonut sille vankan sijan maakunnassa.

Lahti: Nykyisessä järjestelmässä on perusvikoja. Parlamentarismi ja demokratia ovat sellaisinaan aikansa yli eläneet. Valtiosääntö on uudistettava. Kansanliikkeen tehtävät ovat siis mitä kauaskantoisimmat.

Etelä-Pohjanmaa: Kiitämme terveisistä. Liikkeellämme on edessään suuri työ. Tulee eteen tärkeitä hetkiä, jolloin kansanliikkeen on suuntauduttava myös suurten taloudellisten kysymysten pariin. Hädänalaisten tilan auttaminen on jo nyt ajankohtainen kysymys. Työmme on turhaa, ellemme saa maatamme siihen tilaan, että siinä jokaisella, joka rehellisesti tahtoo tehdä työtään tämän maan oikeana jäsenenä, on siihen myöskin tilaisuutta. — Nuoriso seuraa meitä, sillä se näkee sen yhteiskunnallisen valheen, jonka paljastamiseksi me teemme työtä. Sinimustien terveiset "älkää unohtako meitä" — ovat meille velvoituksena!

— **Kuollut.** Eilen kuoli Helsingissä pankinj. Hj. Ekholm. Hän oli syntynyt 1876.

Saksan kommunistit

YLEISLAKON AIHE SEKIN

Neunkirchen, 12. 2. STT. Neunkirchenin rautatehtaiden johtaja ilmoittaa että talojen uudelleen rakentamiseen menee noin kolme neljäsosaa vuotta. Aineelliset vahingot arvioidaan vähintäin 10 miljoonaksi Saksanmarkaksi. Kommunistit levittivät lauantai-iltana lentolehtisiä, joissa kansalaisia kehoitettiin ryhtymään yleislakkoon.

NÄLKÄMARSSIYRITYKSIÄ Y. M.

Düsseldorf, 12. 2. STT. Düsseldorfin poliisit eristivät lauantai-iltana kaupungin erään alueen, jossa asuu useita epäilyttäviä henkilöitä, ja toimitti lukuisia tarkastuksia. Niissä takavarikoitiin joukko erilaisia aseita ja kiellettyjä painotuotteita. Braunschweigin osavaltion kommunistit suunnittelivat lauantaina nälkämarssia kaupunkiin. Poliisi sai kuitenkin eräässä korttelissa marssisuunnitelman käsiinsä, jonka johdosta marssin järjestäminen kiellettiin. Joukko kommunisteja, joukossa useita Berlinistä saapuneita, yritti kuitenkin lauantaina järjestynein rivein marssia kaupunkiin, mutta poliisi esti yrityksen ja pidätti 24 henkilöä.

"ALAS FASCISTINEN PAAVI"

Belgrad, 12. 2. STT. Lauantaina levitettiin Zagrebin kaduilla lentolehtisiä, joiden kirjoitus alkoi sanoilla: "Alas fascistinen paavi". Lehtisissä kehoitettiin väestöä olemaan ottamatta osaa helmik. 12 pnä paavin kruunauksen 11-vuotismuistojuhliin.

KAPINA PERUSSA

Mukana sosialistit ja osa armeijaa

Santiago de Chile, 12. 2. STT. Täällä kerrotaan että Perussa on puhjennut kapina, jota johtaa meriväki ja jolle osa armeijaa on antanut kannatuksensa. Sen johtajina ovat Louis Osorio ja eversti Jimenez. Kapinallisten keskus sijaitsee Aricassa. Kapinallisten joukossa kerrotaan olevan useita ent. pres. Leguian kannattajia. Sosialististen työväenjärjestöjen jäsenet ottanevat myös osaa kapinaan.

Onnettomuus nyrkkeilyssä

Tukholma, 12. 2. STT. New-Yorkissa lauantaina järjestetyssä nyrkkeilyottelussa voitti Primo Carnera tyrmäyksellä 13 erässä Ernie Schaafin, joka kannettiin ulos tajuttomana. Hänet toimitettiin sairaalaan, jossa hänen todettiin saaneen lievemmän aivotärähdyksen. Myöhempi sähkösanoma ilmoittaa, että Schaafin tila on hyvin kriitillinen. Hänen ilmoitetaan jo saaneen viimeisen voitelun.

Suomen kansallissosialistit

Suomen kansallissosialisteilla oli eilen puhetilaisuus Helsingissä Heimolan salissa. Läsnä oli noin 400 henkeä. Puheita pitivät tri Y. Vemmel ja tri Y. Ruutu, viimemainitun selvitellessä maan valtiollisia virtauksia Suomen kansallissosialistien näkökulmasta. Juhla loppui yhteislauluun Nuijamiesten marssi.

TAISTELU KIIHTYY

RIVIT SULJETTAVA

Sen surkean, nykyaikaista suomalaista parlamentarismia kaikessa loistossaan ilmentäneen pakkopaita-ajan jälkeen, johon lapualaiskansa vuoden päiviksi oli puristettu, kokoontuivat viikko sitten Lapualla hajallelyödyn, mutta merkillisesti ylösnousseen kansanliikkeen edustajat katselmuskokoukseensa. Haluamatta tuhlata kauniita sanoja tästä kaunishenkisestä kokouksesta, katsomme kuitenkin olevan tärkeätä näissä muistoissa tuoda julki eräitä painavia piirteitä siitä ajatusmaailmasta, joka siellä oli keskeisimpänä.

Kokouksen menosta henki esiin varma ja jyrkkä tietoisuus siitä, että kansanliike elää taas entistä voimallisempana. Se elää siksi, että sillä nyt jos koskaan on suoritettavanaan suuria tehtäviä. Oltuaan tähän asti ehkä jossain mielessä konjunktuuriliike, se on nyt kypsynyt miehuusikäänsä. Se seisoo kauaskantoisten päämäärien edessä, joiden omaksuminen jo sinänsä tietää järkkymätöntä uskoa riveissä ja vaatii meikäläisissä oloissa ainutlaatuista hyökkäysvalmiutta. "Minun sydämeni vuotaa verta tämän kelvottomasti hoidetun isänmaan tähden" — nämä johtajamme Vihtori Kosolan koruttomat sanat ovat tällä hetkellä sinä aatelähteenä, josta isänmaanmiesten toimintasuonien on juostava, jotta ne kumpuaisivat virraksi, joka työntää tieltään valtavatkin esteet. Toimintaamme ajatellen on lähinnä edessämme menestyksemme ensimäinen ehto, luja sisäinen järjestäytyminen. Sikäli kuin sen tärkeys ymmärretään, aukenevat myöskin mahdollisuudet aatteittemme elämiseen käytännössä: meidän on kuultava myöskin rivimiesten ääntä, joka pyytää tilaisuutta käytännössä toteuttaa vaistomaisena tunnettua, sisällä pursuilevaa tarvetta tehdä mieskohtaisesti jotain tämän maan onnellisen tulevaisuuden hyväksi. Juhlapuheet ovat määrättyinä ajankohtina tärkeitä, jopa välttämättömiäkin, sillä ne ruokkivat henkeämme. Mutta käsivarrelle ne eivät paljoa anna. Rivit on koottava! Päämaalithan ovat selvät. Niiden puolesta on hyökättävä vihollista vastaan järjestäytyneenä falangina.

Lapuan suurkokouksessa päätettiin myöskin käydä vaaleihin. Hyvä! Vaaleihin siis käytäköön valkoisena rintamana. Ei siksi, että niiden kautta varsinaista apua saataisiin, sillä kyllähän me jo tunnemme, mitä apua parlamentaarisista teistä tällä hetkellä lähtee, vaan siksi, että me niissä osalta voimme näyttää joukkovoimaamme, joka tulevaisuudessa asiain kypsyessä on otettava huomioon ratkaisevana tekijänä. Meidän tähtäimemme on asetettava kauas. Ja se on jo asetettukin. Miksi enää salata selvinneitä välttämättömyyksiä? Me pyrimme valtaan, emme puoluemielessä, emme valtaan kansanliikkeen hyväksi, vaan kansanliikkeen kautta tämän kelvottomasti hoidetun isänmaan hyväksi. Siinä on lähtökohta, joka asettaa meidät puolueiden yläpuolelle, joka velvoittaa meitä taisteluun, mutta joka myös antaa meille oikeutuksen avoimesti julistaa, että me pyrimme tähän valtaan ja että me olemme lujasti vakuutettuja kerran siihen pääsevämme. Jos toimintamme tähän asti ehkä on ollutkin olosuhteiden pakosta jollain tavoin puuskittaista, niin nyt me olemme suoraan tien alkupäässä.

Draamassa on monta näytöstä. Näytelmän juoni alkaa nyt selvetä. Väliverhot nousevat, kun kello kutsuu. Toiminta kiihtyy ja näyttämölleasetus vaihtelee, mutta varmaa on, että ennenkuin ollaan draaman lopussa, saa katsomo katsottavaansa täyden rahan edestä. Kansanliikkeen taistelu, joka alkoi 1930, jatkuu entistä määrätietoisempana ja se kiihtyy. Se kutsuu mukaansa jokaisen johtajan ja jokaisen rivimiehen yhteisin tunnuksin: sydämemme ei lakkaa vuotamasta verta ennenkuin tämän maan ohjaksissa ovat miehet, jotka ovat nousseet meidän keskeltämme. — Kun rintamasotilas Adolf Hitler 14 v. sitten aloitti kuuden aatetoverinsa kanssa epätoivoiselta näyttävän taistelunsa Saksan kansan päästämiseksi punaisesta pakkopaidasta, sai hän osakseen korkeintaan naurua. — Meidänkin kohtalonamme on tähän asti ollut häväistys ja pilkka, ja se jatkuu osin vieläkin. Mutta se loppuu kerran. Se loppuu silloin, kun me olemme lunastaneet tämän kansan punaisesta häpeäpaalustaan. Tämä tie on taistelun tie, se on vapautuksen tie. Me astumme sitä suoraan eteenpäin ja me tulemme voittamaan. Eläköön taistelu!

Moskova ja sosialismi

Joku aika sitten julkaisi "Työmies"-vainaan uskollinen äpäräpoika "Suomen Sosialidemokraatti' erään Venäjältä palanneen työmiehen kuvauksen sikäläisistä oloista. Arvostelu oli murhaava, kuten luonnollista sellaiselta, joka on paikan päällä seurannut oloja Venäjällä. Mainittu artikkeli ei kuitenkaan soveltunut kaikille. Pari ylioppilasproletaaria Akateemisesta Sosialistiklubista jätti kiivaan vastalauseen S. S:n toimitukselle. Ei muka sovi sosialistilehden missään tapauksessa arvostella moittien bolshevikkeja ja heidän järjestelmäänsä! Näille toveriherroille, tulipunaisille akateemikoille, lääkintähallituksen pääjohtajan Ryömän Mauri-pojalle ja lääket. kand. Cay Sundströmille vastasi S. S. peräti välttelevästi, sosialistipolitiikan hienoimpien taidekeinojen malliin. Tämä kaksinaamainen suhtautuminen bolshevikeihin, omiin kommunisteihin ja "taivaallisiin yksinkertaisiin sosialisteihin" on oivallinen esimerkki siitä, mihin sosialismi on luisumassa. Tällä kertaa on se taktillinen siirto, kommunistien äänten kalastamiseksi omiin vaaliuurniin ensi vaaleissa. Mutta ken tietää mitä on todellisuudessa takana, sillä tosiasiassa ei ole enää juuri mitään eroa, muuta kuin julkisessa ohjelmassa, sosialismin ja kommunismin välillä. Ja Moskovan solutus on juuri sosialistien leirissä helpointa.

Ottaessamme ulkomailta viimeaikojen tapahtumista muutamia esimerkkejä, huomaamme miten Kominternin kynnet iskevät sosialismin ruumiiseen joka puolella. Yksi parhaita esimerkkejä on sosialistien suhtautuminen Sveitsissä Geneven mellakoiden tutkinnoissa, porvarien yksimieliseen mainitun tapauksen tuomiooon. Tapaus sattui Kansainliiton porraspäässä ja vaati se useita kymmeniä uhreja. Tämä bolshevikkien järjestämä provokatoorinen mellakka ei siitä antanut Sveitsin sosialisteille aihetta minkäänlaiseen tuomioon. — Espanjassa on ollut viime päivinä taisteluita, joita Moskova on rahoittanut 1 miljoonalla punnalla. Sielläkin on vain kysymys siitä, siirtyykö todellinen julkinen valta sosialisteilta kommunisteille. Saksassa, jossa Kominternilla on olojen pakosta ehkä parhain tilaisuus kiihotustyöhönsä, on ollut huomattavissa sosialistien yhä huomattavampi siirtyminen bolshevistisen väkivaltapolitiikan tielle. Puolan itäosissa näyttää olevan talonpoikain keskuudessa vahvat virtaukset äärimmäiselle vasemmalle. Levottomuuksia sattuu tuon tuostakin. Siirtomaissa ja Indiassa yrittää Moskova saada jalansijaa kaikin keinoin sosialistien leireissä; indialainen gandhismikin on vaarassa rakoilla. Ruotsissa on sosialistien taholta esitetty tosissaan, että heidän olisi perustettava aseellisia kaarteja yltyvää kommunismia vastaan. Siitä näemme, miten turvattomiksi Ruotsin sosialistitkin tuntevat itsensä.

Ylläolevista esimerkeistä jo näkee, miten ihanteellinen sosialismi on yhä enemmän ja enemmän taipumassa luisuvalle väkivallan tielle ja kommunistisen johdon alaiseksi, joka ylimmät määräykset saa suoraan Moskovasta. Jos näin käy meilläkin, lankee vastuu sosialistien itsensä lisäksi, yhteiskuntaamme säilyttäville aineksille, jotka aina vieläkin ummistavat silmänsä punaiselle vaaralle, riidellen keskenään jonninjoutavista etupyyteistä sillä aikaa, kun Moskova etsii tilaisuutta iskeä verenkarvaiset kyntensä kansamme elinhermoon. **A.**

Onko MARXILAISUUS HÄVITETTÄVISSÄ

Kuluneen viikon aikana on sekä sosialistisessa että vasemmistoporvarillisessa lehdistössä riittänyt rääpimisenaihetta Lapuankokouksen suuntaa-antavan ponsipäätöksen johdosta: marxilaisuus on hävitettävä, sosialidemokraattinen puolue on julistettava laittomaksi! Tämän "hirmupäätöksen" johdosta on pantu soimaan sekä suuret että pienet pillit.

Itse vaatimus ei suinkaan ole mikään uusi. Lapualaislehdistössä sitä on jatkuvasti esitetty jo kansannousun alkuvuodesta asti. Viime aikoina on Helsingin yliopiston rikosoikeuden professori lukuisissa kirjoituksissaan todistanut sos. dem. puolueen ohjelman rikollisuuden yhteiskuntajärjestystämme vastaan. Lapuankokouksessa kansanliike vasta virallisesti otti asian ohjelmaansa ajankohtaisena vaatimuksena.

Onko sitten keinoja hävittää marxilaispuolue? On kyllä. Yksinkertaisin keino, jonka laillisuudesta kellään ei olisi mitään vastaansanomista, on saattaa tämä puolue oikeudessa vastaamaan ohjelmastaan — niinkuin aikoinaan kommunistinen puolue. Miksi sitä ei tehdä? Siinäpä se. Täytyy ensin saada sellainen valtiovalta, joka rohkenee tämän syytejutun nostaa. Muuta tietä kai ei ole. Mutta ennenkuin siihen päästään, kuluu jonkunverran aikaa. Valmistustyö vaatii määrätietoista toimintaa siihen suuntaan, että maan ohjaksiin saadaan ne miehet, jotka sen tekevät. Mutta siinähän onkin kansanliikkeen toiminnalle lähiajan tähtäin, jonka pitäisi koota kaikki isänmaalliset rivit yhteisen taisteluvipun alle.

Sosialistit ovat jo ehtineet ennakkoon peloitella sillä, että heillä on kansainväliset internationalensa, joitten apuun he turvautuvat. Tietysti he sen tekevät, näemmehän me sen jo nytkin monista maista, missä uuskommunismia, kuten meilläkin, valmistellaan "työväen yhteisrintaman" nimissä. Eri kysymys sitten on, mitä oikeutta ja mahdollisuutta (kansainvälisiä puna-aseita lukuunottamatta) millään internationaleilla on sekaantua yhden maan sisäisiin oikeusasioihin.

Mutta jo tuo heidän uhkauksensa osoittaa, että kohta on heille arka, kuinkas muuten? Sisimmässään sosialistijohtajat kyllä tietävät, mitä marxilaisuus on, ja he ovat kaikkialta myöskin nähneet, että taistelu sitä vastaan tulee lähiaikoina yhä kiihtymään ratkaisuaan kohti.

Ensi maaliskuussa tulee kuluneeksi 50 vuotta Karl Marxin kuolemasta, ja "kansainvälinen proletariaatti" valmistautuu juuri suurilla tohinoilla viettämään oppi-isänsä muistojuhlaa saadakseen siitä ajankohtaisen agitatiolähtökohdan juutalaisperäiselle pimitystyölleen. On sopivaa ja tärkeätä, että myöskin "barrikaadin tällä puolella" valmistaudutaan näitä "juhlia" varten levittämällä oikeata valistusta marxilaisuudesta ja sen sisarliikkeistä. Saksassa on juuri valtaan noussut Adolf Hitler jo heittänyt näihin juhliin jykevän taisteluhansikkaansa julistamalla, että "marxilaisuus hävitetään Saksasta 10 vuoden aikana". Ymmärrämme, että siellä onkin edessä jättiläisurakka, mutta uskomme myöskin, että Hitler on se mies, joka seisoo sanansa takana. Meillä ei kansanliike ole voinut määritellä samanlaista vuosisuunnitelmaa, syystä, että viipynee vielä jonkun aikaa ennenkuin se pitää valtaa tässä maassa. Mutta kun se tapahtuu, silloin on, niin uskomme, tämäkin asia jo niin kypsä, että voidaan puhua ajasta, jonka sisällä marxilaisuus tästä maasta katoaa antaen tilaa kansalliselle työväenliikkeelle, joka viime vuosina jo on astunut ensimäiset lupaavat askeleensa. Senpävuoksi meille toistaiseksi riittääkin tämän kysymyksen tunnukseksi tuo julkisuuteen saatettu päätös: marxilaisuus on murskattava! Ja se tullaan murskaamaan. Tulee aika, jolloin internationalien nuolet kimpoavat kansanliikkeen sotahaarniskasta takaisin ampujiinsa!

— **Laatokan sankariteko** on paljon ulkaampi kuin aikanaan meidänkin lehdissä ylistetty Nobilen jäälautan ympärillä tapahtunut pelastustyö. Uudessa Kansan Kuvalehdessä n:o 7 on tapahtumasta hyvin kuvitetu, lentäjäin oma selostus.

Karhun käpälästä

Siltasaaren tsaari Sasu "kyselee". Sillä Tammisaaren jatkokursseilla ovat asiat hullusti. Siellä on kuollut joku kommunisti. Ja se on tietysti lahtarien syy. Lähemmin sanoen Tammisaaren vartijoiden, jotka sattuvat olemaan lapuanmielisiä. Sasu onkin näistä vartijoista pitänyt hyvää huolta jo pitkin viime syksyä. Lakeuden Sanan joulunumerossa nämä vartijat, jotka sivumennen sanoen kaikki tilaavat lehteämme, ottivat nimillään osaa yhteiseen jouluonnitteluumme, ja siitä on Sasulla jo monasti riittänyt parranpärinää. Hän on julistanut sen suorastaan rikolliseksi. Tasavallan vankilain vartijoiden, ainakin kommuuneja vartioivien, pitäisi ehdottomasti olla marxilaisia ja tilata Sasun Sanomia. Siinähän se on kenkä, josta tämäkin "välikysely" varsinaisimmin puristelee.

Mikäli me tiedämme, kuolee kaikissa vankiloissa hoidokkeja silloin tällöin. Ei kuolema säästä Tammisaartakaan, vaikka siellä punavangeilla, kuten tunnettua, on ollut verrattain hyvät oltavat. Yhteen aikaanhan olot siellä olivat jo niin "opinnolliset", että vain radio puuttui, mutta sitäkin vaativat sos.dem. edustajat suurella äänenpauhulla. Nyt on Sasun uusi äänenpauhu matkaansaattanut ainakin sen, että itse oikeusministeri kiireesti käväisi paikan päällä katsomassa, mitä punavangeille kuuluu. Eikä meillä ole mitään tätä huolenpitoa vastaan, onhan vankiloita tarkastettava. Kunpa vaan lapualaisvangeistakin pidettäisiin yhtä hyvää huolta kuin meidän moskovalaisistamme noilla jatkokursseillaan.

Siitä liberalismista puheen ollen on meillä syytä ilmoittaa kansalle, että se on saanut äskettäin uuden muhkean äänenkannattajan, uudestisyntyneen lehden Tulenkantajat, jota pan-eurooppalainen kirjailija, ent. edistyspuolueen puoluesihteeri Erkki Vala toimittelee yhdessä Demokraatin avustajain kanssa. Se on ottanut erikoistehtäväkseen aukaista nuorison silmiä nykyajan suurinta henkistä ilmiötystä, kansanliikettä, silmälläpitäen. Paljonhan meitä lapualaisia on mustasta taantumuksesta syytetty, mutta kyllä Valan pojalla näyttää olevan yliveto. Liberalistisen tulen kantamisesta esimerkiksi vain piskuinen näyte lehden viime numerosta, otsikolla "Fiat nox" (Tulkoon yö):

"Vihreitä niittyjä" ei näytellä. Voitto sinisen mustalle joukolle. Jatkakaa! Kannettakoon eduskunnasta ulos Aaltosen patsaat, sijalle Kosolan, Riipisen, Kareksen ja Vuorimaan kuvat, puettakoon Havis-Amandan ja Topeliuksen tyttöjen ylle lottapuvut, "seppien" tilalle asetettakoon Päivänsalon ja Muroman patsaat! Poltettakoon kaikki kirjallisuus, jotta jälelle jää vain Katekismus, Kumpujen yö ja Lapuan laki! Lakkautettakoon kaikki lehdet paitsi Uutta Suomea, Ajan Suuntaa, Lakeuden Sanaa, Ylioppilaslehteä ja Tapparamiestä. Suljettakoon kaikki koulut, tehtäköön ne kasarmeiksi ja kirkoiksi, joihin kansa vuorotellen vaeltaa lukien katkismusta ja harjoitellen ampumista. Kasvattakaa lapsiinne vihaa, "viha ei saa kuolla", (Lakeuden Sana). Tuhotkaa sukupuuttoon kulttuuriliberaalit ja sosialistit ja niin vaeltakoon tämä kansa, tämä "vapaa" kansa saarnan ja kiväärin paukkeen kaikuessa "kumpujen yöhön") Fiat nox!"

Tämä ehkä tällä kertaa riittääkin näistä maailmaa onnellistavista liberaalisista tyylinäytteistä, johon sietänee lisätä, että "keskusta"-ylioppilaat ovat myöskin nyt saaneet oman äänenkannattajansa, "Ylioppilas"-nimisen lehden, joka myöskin voimiensa mukaan taittaa peistä tätä hirmuista lapualaisuutta vastaan, joka uhkaa viedä yliopistonuorisommekin keskiaikaiseen taantumukseen nimellä: isänmaallisuus.

Mutta haikeinta huomiota on kuluneella viikolla herättänyt se lapualaisten jyrypäätös, että sosialidemokratia on juutalaismarxilaisena julistettava laittomaksi. Sasun lehden pääartikkelissa siitä lausutaan m.m.:

"Mutta jos kävisi niin, että hyökkäys sosialidemokraattista työväenliikettä vastaan meidän maassamme saisi vakavamman muodon, niin tulemme varmasti käyttämään hyväksemme niitä puolustuskeinoja, jotka ovat kansainvälisen sosialidemokratian käytettävissä".

Siinä sen kuulitte. Ei muuta kuin kansainväliset pyssyt paukkumaan. Kyllä Moskovassa kivääreiä löytyy, jos muutakin kättä pitempää. Tosin Moskova kuuluu 3. internaaliin, ja "sos.demokratia" vain 2. -naaliin, mutta ei hätää, sillä 2. naalin päämies toveri Vandervelde on parhaillaan kovassa touhussa yhdistääkseen sivustat yhdeksi armeijakunnaksi.

Kun nämä kansainväliset pyssyt paukkuvat, kaikkoaa Suomestakin lapualaispöpö, ja silloin arv. keskustapolitikotkin saavat taas rauhassa hoitaa huushollejaan. Niukkaseltakaan eivät silloin enää heru kyyneleet silmiin, kun ei ole ketään, joka häntä "kovistaisi" erinäisten paperien suhteen. Sillä silloin palavat kaikki vähänkin porvarilliset paperit ja pöytäkirjat juhlallisessa lieskassa H:gin työväentalon A-salissa klo 12:n luennoilla, lieskassa, joka on soihtuna leimuava Pohjolan uutta, punaista vuosisataa ennustaen.

Näkemiin sasulaiset! Karvarin seinällä avataan!

Karhunpenikka.

Jaakko Luomakuutti

Muistosanoja

Lyhyt viesti kertoo, että Jaakko Luomakuutti on siirtynyt rajan sille puolelle, jonne on paljon menneitä, mutta ei ole pois palannehia.

Jaakko Luomakuutti ei ollut julkisuuden mies, ei kansanedustaja eikä johtokunnan jäsen. Oli vain tavallinen isäntämies Kauhajoelta, suuri isänmaanystävä ja rivimies. Sellaisena miehenä me hänet tunsimme ja sellaiselle miehelle myöskin nämä rivit omistamme.

Kun palokuntia maakuntaan puuhattiin, oli hän ensimäisenä mukana. Ensimäisten joukossa tapaamme hänet painumassa rintamalle ja tulilinjaan 15 vuotta sitten. Ohjelma oli selvä: Ryssä on maasta karkoitettava. Milloinkaan väsymättä ja milloinkaan nurjaa mieltä näyttämättä, hän hyväntuulisena ja nuorempiaan esimerkillään rohkaisten kesti alusta loppuun raskaan sotaretken vastukset ja vaarat uskollisena täyttäen rivimiehen tehtävät. Tinkiminen ei kuulunut hänen ohjelmaansa, eikä hän hyväksynyt sellaista muidenkaan harjoittavan.

Tuli rauhanaika. Ryssä oli maasta karkoitettu. Ensimäisenä tapaamme hänet mukana suojeluskuntatyössä, taas rivimiehenä, turvaamassa rauhaa. Vuosittain järjestetyillä suojeluskuntapiirin leiripäivillä olleet tunsivat hänet kuusissakymmenissä olevan ikämiehen, joka tiesi rivimiehen velvollisuudet ja piti niistä kiinni.

Kun valtioviisaitten ja kirjanoppineitten politiikan taito ei mahtanut mitään kommunistien rienaukselle, täytyi rivimiesten taas astua esiin. Heillä oli lyhyt ja selvä ohjelma: Kommunismi on maasta hävitettävä. Hän hyväksyi tämän ohjelman ja oli heti valmis rivimiehenä sitä toteuttamaan. Kun ensimäinen kyyditys Etelä-Pohjanmaalla pantiin toimeen, tapaamme hänet kolmikymmenmiehisen muiluttajajoukon ensimäisenä miehenä vanhimman etuoikeudella astumassa lakitupaan vastaamaan avunannosta vapaudenriistoon; vapauden riistosta miehentapaiselta, joka jälkeenpäin huomattiin kelvolliseksi 3 vuoden pakkotyöhön valtiopetoksesta!

Kuolemaansa asti hän oli aktiivisena rivimiehenä mukana kommunismin vastaisessa kansanliikkeessä, milloinkaan horjumatta, aina valmiina lähtemään matkaan, jos yhteinen asia sitä vaati. Vielä viimeisenä elonpäivänään hän kuolinvuoteellaan valitti sitä, ettei voi osallistua seuraavana päivänä Kauhajoella pidettävään kansanliikkeen juhlatilaisuuteen. Uskomme, että hän oli sittenkin mukana, hengessä.

Sellainen oli hän, suorasukainen, rehti isänmaan puolesta kaikkeen altis. Pro patria oli hänen ylin johtolähtensä. Sellaisia miehiä tämä maa tarvisee. Muistonsa velvoittakoon jälellejääneitä huolehtimaan siitä, että nyt riviin tullut aukko tulee täytetyksi.

Jatkoromaani

Lehtemme tässä numerossa alkaa lupaavan karjalaisen kirjailijan, erään Pauli Pähkinälinna nimisen salanimen taakse kätkeytyvän suojeluskuntamiehen lehdellemme kirjoittama historiallinen romaani Karoliinit, joka tuo lukijan eteen mielenkiintoisia kuvauksia suomalaisten aikaisemmista taisteluista ryssää vastaan. Romaani, jonka tulemme julkaisemaan yhtäjaksoisesti, on painettu kirjan muotoon, joten se on sopiva leikata talteen.

MIKSI SOSIALIDEMOKRATIA ON TUHOTTAVA?

MAAMME TYÖVÄESTÖ ON VAPAUTETTAVA KANSAINVÄLISESTÄ HOLHOUKSESTA

Vuonna 1918 sai kansamme verisesti tuntea seuraukset siitä kiihoitustyöstä, jota kansainvälinen sosialidemokratia oli maassamme harjoittanut. Samaa kiihoitusta on jälleen jatkunut 15 vuoden aikana lakkaamatta. Näyttää siltä kuin oltaisiin palaamassa vuoden 1918 tapahtumiin. Kansamme itsesäilytysvaisto ei ole kuitenkaan ollut heräämättä. Ehkä yhdennellätoista hetkellä on Isänmaallinen Kansanliike alkanut vaatia Suomen sosialidemokraattisen puolueen laittomaksi julistamista. Valkoinen kansa on silloin ottanut ratkaisevan askeleen. Askeleen, jota kauan on odotettu. Valtiovalta on joutunut tienhaaraan. Sen on ratkaistava: vaapa itsenäinen Suomi tai kansainvälisten juutalaisten hallitsema hirmuvalta. On vaikea uskoa, että vallassa olevat valitsevat väärän tien. Jos kuitenkin niin kävisi, ei asia ole kuitenkaan vielä hävitty. Isänmaallinen kansa on silloin jälleen saanut iskun kasvoihinsa, mutta se vain vahvistaa meidän sisuamme. Meillä on luja usko aatteemme voittoon, sitä ei voi mikään horjuttaa. Kun kansa oppii havaitsemaan vastustajiemme valheet, on se liittyvä kokonaisuudessaan meihin. On tuleva aika, jolloin toisella puolella ei ole muita kuin tietoisesti vihollismaan palveluksessa olevia ja sellaisia, jotka ovat teoillaan osoittaneet, että heille ei isänmaan etu merkitse mitään oman edun rinnalla. Heitä emme voi laskea riveihimme saastuttamatta samalla itseämme. On kuitenkin myönnettävä, että nyt kyllä vielä vastustajissamme on sellaisiakin kansalaisia, jotka tarpeen tullen ovat valmiit uhraamaan elämänsä isänmaalle. He ovat tietämättään lapualaisia. Mutta taistellessaan meitä vastaan, taistelevatkin he samalla omia ihanteitaan vastaan. Heitä täytyy verrata siihen suomalaiseen rehtiin työmieheen, joka v. 1918 taisteli punaisten riveissä vain siksi, että hän ei tiennyt, mistä oli kysymys. Hänen toverinsa olivat kaikki samaisen svabodan sokaisemia. Valkoiset leimattiin hänelle hirveiksi lahtareiksi, joilla on tarkoitus tappaa kaikki työmiehet.

Ovatko maamme olot taas luisumassa vuolle v:n 1918 tasolle? Tuo hirveä tosiasia on saatava korjatuksi. Pohjaltaan rehti suomalainen työmies, joka vieläkin nukkuu itsetiedottomana svabodan unessa, on saatava avaamaan silmänsä. Meidän on mentävä heidän luokseen ja tehtävä selväksi, että me ajamme todella suomalaisen työmiehen asiaa, eikä sitä ajä suinkaan kansainvälinen sosialidemokratia, jonka ainoana päämääränä on saada olot kurjistumaan niin, että työläisten olisi tehtävä vallankumous. Tokkohan todellakaan yksikään työläinen, kun hänelle selviää tämä asia, jatkaa marxilaisten oppien kannattamista tekemällä sen kauhean rikoksen tovereitaan kohtaan, että haluaa kurjistaa vielä neidän asemaansa, esim. ehdottaen sellaisia lakeja, jotka, vaikka näyttävätkin useasti työläiselle sillä kertaa edullisilta, vievät siihen, että verotuksella heikennetään keskituokan ostokyky ja siten aiheutetaan tehtaantuotteiden menekin vähentyminen, joka taas aiheuttaa aina vain lisää työttömyyttä. Samassa kaameassa tarkoituksessa levitetään pitkien häviöön tuomittujen lakkojen avulla yhä suurempaa kurjuutta. Ei voi silloin uskoa, että suomalaisesta työmiehestä on kehittynyt sellainen hirviö, että hän tietoisesti kannattaisi tuota rikollista sosialidemokraattista puoluetta. Olen varma siitä, että kun me selvitämme harhaanjohtuneille, tosiasiassa kunnon kansalaisille, edellämainitut seikat, niin ei kestä kauankaan, kun jokainen työtä tekevä ja sitä haluava työläinen on lapualainen. Valkoinen viikko todella muodostui lähömerkiksi taisteluun, suurempaan taisteluun kuin moni osaa aavistaakaan. Me olemme lähteneet taisteluun, josta ei ole peräytymistä. Älkäämme säikähtäkö, vaikka koko juutalainen kansainvälinen maailma nousisi meitä vastaan. Meidän on vapauduttava heidän holhouksestaan. Vasta sitten olemme todella vapaa ja itsenäinen kansa.

Vesainen.

"Sinimustat nuorison luonnetta turmelemassa"!?!

Muuan isä (?) sotajalalla.

Kun Sm-järjestö astui Valkoisen Viikon aikana uudelleen esille vaikutettuaan toista vuotta kaikessa hiljaisuudessa, joutui se miltei heti vasemmistolehdistön hampaisiin. — Helsingin Sanomien 5. 2. ilmestyneessä numerossa nim. muuan "isä" purkaa haikein sanoin harmiaan Sinimustien koulunuorison keskuudessa harjoittaman isänmaallisen valistustoiminnan johdosta. Lasketeltuaan aluksi "liberaalien" ikivanhoja vitsejä "patenttisänmaallisuudesta" y.m. tämä loistokappale lisäksi loihe lausumaan seuraavalla mieliinpainuvalla tavalla:

"Millaisia ovat sitten nämä 'isänmaalliset' tilaisuudet? 'Sinimustat' esittävät toisilleen jonkin r u n o n, lukevat joistakin hämäräperäisistä lähteistä lähetetyn k i i h o i t u s p u h e e n, laulavat joitakin l a p u a l a i s l a u l u j a ja ovat hirveän isänmaallisia. Ellei tietäisi tässä hommassa piilevän v a a r a a n u o r i s o n l u o n t e e n k e h i t y k s e l l e, voisi nauraa makeasti koko puuhalle, kun 15—16-vuotiaat natikat, joilla eei ole minkäänlaisia omakohtaisia kokemuksia elämästä, eikä sen enempää tietoa politiikasta, huiskivat marxilaisuutta, kulttuuriliberalismia y.m. lapualaisten maalaamia pöpöjä vastaan". (Harvennukset allekirjoittaneen.)

"Isä" ei näytä voivan oikein sulattaa Sinimustien kerhoiltoja. Eikä ihmekään — eihän niissä jazzata, ei flirttailla, eikä edes ryypätäkään, vaan luetaan runoja — vieläpä isänmaallisia — ja lauletaan lapualaislauluja, kuten "Kuullos pyhä vala", "Jääkärimarssi", "Kytösavun aukeilla mailla" ja — mikä "Isän" mielestä lienee kauheinta — "Maamme". Tämä tällainen on tietysti vallan sopimatonta nuorisolle! Vetelehtiköön nuoriso mieluummin kaikenlaisissa hämäräperäisissä huvittelupaikoissa, siellä se ei saa lapualaistartuntaa! Vai mitä, "Isä"?

Entä sitten ne "kiihoituspuheet"? Mikäli allekirjoittanut tietää, ei sinimustia ole koskaan kiihoitettu muuhun kuin rakkauteen ja uhrautuvaisuuteen isänmaataan kohtaan. Mutta totta kai se lienee pahasta, koska "Isä" niin sanoo. Tietystikin esim. pasifistinen ja sosialistinen — tai ehkäpä suorastaan kommunistinen — "valistustoiminta" olisi parempaa! Eikö niin, arv. "Isä"?

"Isä" näyttää kuvittelevan olevansa tarpeeksi selvillä kasvatusopin alkeista tietääkseen tällaisen isänmaallisen puuhailun olevan vaarallista nuorison hennon ja taipuisan luonteen kehitykselle. Onhan hänestä itsestään selvää, ettei nuoriso saa oppia pitämään horjumatonta isänmaanrakkautta, isien puhdasta usko-

Kaatuneiden muistolle.

Murenee muistot, sortuu pilvilinnat—
Taukoaa taistelut ja riutuu rinnat —
Mutt' ikuinen kuin taivas sininen
ja korkea on kaipuu vapauden.

Ei unhoon nurmettua koskaan voi
työ, minkä sankarmieli aateloi.
Se elää, kasvaa, kukkii uudestaan
polvessa nousevassa vapaan maan.

Kunnia kaatuneille! Sankarmaine
käy kautta aikojen kuin lämmin laine,
ja ain' on avartava aatos kussa kultaa
armaana päivä sankarkummun multaa.

Lapualla 4. 2. —33.

ROLF ROSCHIER.

Sosialistisen kunnalliskomennon kukkasia

Laeilla ja muilla paragrafeilla vahvistetun kansanvallan suurimpia "siunauksia" nykyisin saa nauttia koko verolliseksi laskettu maailma ja erinomattain Turkua, kulttuurikehtoa ympäröivät, niin Kaarinan kuin Maariankin kunnat. Kuntain isien ja äitien tehtäviä ovat pitkät ajat hoidelleet suureita enemmistöltä uskolliset ja kuuliaiset Marksin opetuslapset. Ja täytyy myöntää, että voimallisesti ne asiat ovat tulleet hoidetuiksi, koska sen vanhan hapatuksen edustajien riitinkejä ei järin paljon tarvitse laskuihin ottaa. Runsas vuosikymmen olivat

---

toa ja tahrattomia ihanteita korkeampina hyveinä kuin suvaitsevaisuutta kaiken pyhän rienausta kohtaan, kevytmielisten huvitusten pyörteissä ajelehtimista ja nuoruutensa tuhlaamista ihmisarvoa alentavissa irstailuissa. Ikävä vain, että "Isän" kasvatusoppi muistuttaa erehdyttävästi Neuvostolassa käytettyä!

Mitä tulee 15—16-vuotiaisiin natikoihin, on allekirjoittaneen oikaistava "Isän" ilmeinen harhakäsitys, niin ikävää kuin se onkin. Natikoitten ikä vaihtelee enimmäkseen 18—21 vuoteen. Sivumennen sanoen voisi olettaa, että tämä "Isän" harhakäsitys on tahallinen, mutta koska se olisi loukkaus arv. "Isää" kohtaan, niin jääköön olettamatta.

Leikki sikseen. "Isän" kirjoituksesta ilmenee sellainen henki ja ajatustapa, että sääliksi käy hänen lapsiaan — mikäli hänellä sellaisia on. Toivokaamme, että tällaisia ainoan "keltaisen lehtemme" lukemisen hämäännyttämiä isiä olisi nuorisoamme kasvattamassa mahdollisimman vähän! Juuri he ovat nuorison henkiselle kehitykselle vaarallisia, eikä Sm-järjestö.

Kivekäs.

kunnallistaloudet kunnossa. Nyt ne osoittavat jo velkoja yli miljoonan markkaa jokaista kuntien tuhatta asukasta kohti. Veroäyri nousee aiottujen levereerausten johdosta tänäkin vuonna 24—25 markaksi, ellei lainaa eikä avustusta ulkoa tule. Ja valitettavasti en ole ainoa Tuomas tässä suhteessa. Luotto on yksityisiltä ja pankeista jo loppunut ja Ukko Ruunu, jonka oven takana käydään kumminkin joka viikko kolkuttelemassa, tarvitsee rahansa laillisen vaelluksen edesauttamiseksi ja vahvistamiseksi valtakunnassa. Mutta esim. Maarian lähetystöjen pelkät matkat- ja hotellilaskut päivärahoineen tekevät viime vuodelta 22 tuhatta markkaa. Ja pelkän kunnallishallinnan hinta oli v. 1931 likipitäin kolmesataatuhatta. Muualla Suomessa samansuuruinen kunta samaan aikaan voidaan hoitaa 49 tuhannella markalla. Hypätkää pöydälle kylänmiehet Maarian eteen, jos olette verrempiä!

Ei ole tässä aikaa eikä paikka hoidetun leiviskän perinpohjaiselle tutkistelulle. Mutta se on vakava kokemus, että verot, onnellisemmassa tapauksessa velat ja verot kasvavat vuosi vuodelta lumivyöryn tavoin.

Eräät kaukonäkijät ovat tämän ovaltaneet aikoja sitten ja pyrkineet poistamaan paisetta esikaupungeiden siirrolla kaupungin yhteyteen. Mutta kysymyksen hoito on ollut tähän saakka ja on vielä edelleen määrätynlaisten kansanvallan edustajien käsissä. Ei tarvitse olla mikään ruudinkeksijä huomatakseen, miksi se siirtokysymyskin on vaan pelkkä ikuinen taistelu. Sillä eihän ole sellaista karjanhoitajaa, joka parhaan lypsylehmänsä teurastaisi, eikä sellaista entistä suutaria ja muuta muuraria, joka ehdontahdon luopuisi hallussaan olevasta Egyptin lihapadasta.

Me olemme a i n a oikein ymmärtäneet marksilaisuuden olemuksen. Ymmärtäkööt he myöskin lapualaisuuden oikeutuksen!

Viti Valkonen.

— **Koululaisurheilu.** Helsingin poliisimaneesissa oli eilen sikäl. oppikoulujen kilpailut vauhdittomissa hypyissä. Voiton peri normaalilyseo 9981 pisteellä.

— **Seinäjoen sk. sekakuoron** maanantaiharjoitus peruutetaan. Harjoitus torstaina naisäänille piiriesikunnassa ja miehille yhteistalolla tavalliseen aikaan.

Isänmaallisen Kansanliikkeen OHJELMA

Isänmaallinen kansanliike, joka lähtee samalta pohjalta kuin vuoden 1930 valtava kansannousu, asettaa lopulliseksi päämääräkseen kansallisesti sisään ja ulospäin voimakkaan Suomen luomisen. Sen toteuttamiseeksi kansanliikkeen lähimpänä tarkoituksena on:

1) lujan valkoisen rintaman luominen vapaussodan saavutusten turvaamiseksi, maan itsenäisyyden ja vapauden varjelemiseksi;

2) leppymätön taistelu ei ainoastaan kommunismia, vaan myöskin maalle yhtä vaarallista, luokkavihaa lietsovaa, isänmaallista ajatustapaa vieroksuvaa, uskonnollista ja kansallista henkeä halveksivaa kansainvälistä sosialismia vastaan;

3) maan puolustuslaitoksen, sekä armeijan että suojeluskuntien tinkimätön tukeminen ja kehittäminen;

4) kansalaisten työrauhan turvaaminen ja siinä tarkoituksessa erittäin valkoisen työmiehen työvapauden ja hänen työnsaantimahdollisuuksien edistäminen;

5) isänmaan etuja vaarantavan ja yhteiskuntaa heikentävän puoluemielen ja puoluejuonittelun hävittäminen sekä hallituksen vallan lisääminen ja paremman vallanjaon aikaansaaminen hallituksen ja eduskunnan välillä;

6) nykyisen vaikean tilanteen johdosta kärsimään joutuneiden kansalaispiirien, erittäinkin maataviljelevän väestön toimeentulomahdollisuuksien parantaminen.

Jääpallo

Vaasassa oli eilen jääpallo-ottelu P o h j a n m a a n m e s t a r u u d e s t a, vastakkain VIFK ja VPS. Edellinen voitti 9 maalilla 0 vastaan. Puoliaika 3—0.

sesta ja vaihtaa mielipiteitään vihollisesta sekä sen kimppuun käymisestä. Kartanosta ei mitään kuulunut. Yhä useampia hevosia erottui kartanon läheisyydestä; näytti siltä, että kasakat olivat yöpyneet sinne ja jättäneet ratsunsa syömään heiniä, joita he olivat ottaneet kartanon vieressä olevasta ladosta.

Langström, joka oli ollut hieman kauempana joukostaan Arvi Hannunpojan kanssa, tuli miestensä luokse ja ryhtyi heille selittämään, kuinka hyökkäys kasakoiden kimppuun oli tapahtuva. Sissipäällikkö alkoi: "Alamme tästä hiljaa lähteä kohti kartanoa, mutta parasta on, ennenkuin lähdemme kaikki, että minä käyn ensin Arvi Hannunpojan kanssa katsomassa kartanon luona, ovatko kasakat levolla, vai viinalekkereitäkö tyhjentelemässä. Palaamme sieltä pian ja sitten lähdemme kaikki. Te toiset voitte tässä vielä hetkisen odotella".

Näin sanottuansa alkoi Langström Arvi Hannunpojan kanssa varovasti kulkea kasakoiden hallussa olevaa kartanoa kohti. Pimeän suojassa pääsivät nämä kaksi sissiä aika ripeästi päärakennuksen viereen, joka oli korkea, jykevistä hongista rakennettu aateliskartano suurine kivikellareineen.

Kasakat eivät kuitenkaan olleet kaikki käyneet levolle, vaan jossain päärakennuksen monista saleista olivat he kokoontuneet pitkien pöytien ympärille, sytyttäneet muutamissa hopeaisissa jalustoissa olevat kynttilät palamaan, kantaneet pöytiin kartanon kellareista löytämiään ruokavaroja ja juomia sekä omat viinalekkerinsä. Kasakat olivat jo hyvän aikaa ahkerasti viina- ja oluthaarikoita kallistelleet ja runsaasti kartanon kellareista anastamiaan ruokia ahmineet; toiset olivat kovasti päihtyneinä nukahtaneet pöytiä vasten, toisten yhä vielä jatkaessa yöllistä juhlaansa. Yksi kasakoista, joka näytti olevan joukko-osaston päällikkö, heilutteli hurjasti raskasta, hopeaista juomahaarikkaansa, josta yhtenään läikähteli viinaa hänen ympärilleen, tämän innokkaasti ja kovaäänisesti huudellessa humaltuneille ja hurjasti teutaroiville miehillensä, jotka kuin hornan henget temmelsivät suuren salin pitkien pöytien ääressä. — — —

Muutamat kynttilät suurissa hopeajalustoissaan olivat sammuneet ja loppuun palaneet; toiset kaatuneet pöydille. Päällikön luona olevassa monihaaraisessa jalustassa lepatteli kuitenkin vielä muutamissa niissä tuli.

Kauniiden kullanhohteisten kynttilän liekkien himmeässä hämärässä näytti tuo hurja kasakkaryhmä pitkine takkuisine partoineen, villisti kiiluvine silmineen ja välkkyvine sapeleineen, kammottavalta pahojen henkien joukolta.

Tällä välin, kun kasakat sissien läheisyyttä aavistamatta jatkoivat hurjia juominkejansa, oli Langström Arvi Hannunpojan kanssa saanut selville, että viholliset vahvasti humaltuneina olivat valveilla päärakennuksen sisimmäisessä salissa.

Langström ja Arvi Hannunpoika hiipivät pimeässä kohti päärakennuksen sisäänkäytävää, tarkemmin kuullakseen, olivatko kasakat valveilla. Päästyänsä tarpeellisen lähelle pääovea, kuulivat sissit sisältä meteliä ja näkivät hämärästi lepattelevaa valoa, sillä sisäläolijoilta olivat jääneet, humaltuneita kun olivat, ovet raolleen. Kädet miekan kahvassa tarkastelivat sissit päärakennuksen ympäri ja tyytyväisinä tulokseen, päättivät palata odottelevien tovereidensa luokse.

Karoliinit

HISTORIALLINEN ROMAANI

Kirjoittanut Pauli Pähkinälinna

Ensi lumen valkoiseen vaippaan peittyivät Viipurin linnan vanhat muurit, jotka aikojen hämäryydestä ovat piirtyneet Suomen historiaan v. 1293, jolloin Torkkeli Knuutinpoika linnan perusti lujaksi sotavarustukseksi Venäjää vastaan Suomenlahden itäisimpään perukkaan.

Linnaa ympäröi muuri ja vallirengas, joka ikäänkuin sulki sen suojelevaan syleilyynsä. Ympärysmuuri oli varustettu paksuilla suojatorneilla Näin varustettuna kohosi Viipurin linna pieneliä kalliosaarella kuin kruunu ympäristöstään, rajaseudun yksinäisyydestä, halliten jylhää, metsäistä eräseutua.

Holvatuissa ampumakäytävissä valvoivat valppaat vartiat ympäristöä.

Linnan isäntä hallitsi linnassa ylimpänä päällikkönä, ja oli linnoituksen varusväki itsenäisesti hänen määräysvaltansa alainen.

Silmään pisti kaikkialla varustuksen puolustusvalmius. Ampumakäytäviä, muureja ja suojatorneja erottui kaikkialla.

Hämärä joulukuinen päivä oli verhoutunut pimeäksi illaksi, kuuluisa ja tarunomainen salakäytävä linnan salmen alitse, jatkuen yhä edelleen salmen itäisellä puolella oleviin varustuksiin ja luostareihin. — — Linnan korkeasta päätornista ja pienemmistä kulmatorneista kajasti sarviruutuisten ikkunoitten läpi himmeitä valoja, jotka temmeltävä lumimyrsky sai näyttämään punertavan hohtoisilta värähteleviltä läikiltä.

Suojamuurien ja tornien ympärillä humiseva metsä ja vinkuva tuuli lisäsivät rajaseudun linnan yksinäisyyttä.

Häämärä joulukuinen päivä oli verhoutunut pimeäksi illaksi, mutta näitä sakean pyryn keskeltä erottuvia linnan tornien pilkahtelevia valoja kohden marssi väsyneesti kaakosta päin tuleva karoliinijoukko. Se oli Pietari Langströmin johtama sissijoukko, joka saapui retkiltään. Saapuva sissijoukko alkoi jo hämärästi erottaa muureilla vartioivat soturit; joiden kolmikulmaiset päähineet ilmaisivat heidät kuuluviksi Kaarle XII:n mainehikkaisiin sotureihin.

Sissipäällikkö Langström saapuikin viimeinen perin väsyneine miehineen Pyhän Andrean eli Pyöreän Tornin luo. Sen heikosti kajastavat tulet erottuivat jo selvästi. Lähenevät miesten askeleet ja kalskahtelevat aseet saivat vartiat muurin harjalla tarttumaan musketteihinsa ja kuulostamaan lähestyviä ääniä. Sissijoukko tuli pimeästä. Päällikön huudahtaessa vartioille olevansa Kaarle XII:n

SIEMENKAURAA
joka painaa vähintäin 48 kg. ja itää 90 % ja
SIEMENOHRAA
vähin paino 60 kg. hl. ja itu 90 %
ostetaan toimitusaikaan 15. 3. 33. Kauroja tulee kysymykseen n. 200—250 hl. ja ohria n. 50 hl. Kirjeelliset tarjoukset os.:
Manu Lahonen ja K:nit. Ruovesi.

Merkillinen tiedustelu

KOULUHALLITUS KYSYY VALKOISEN VIIKON JUHLASTA OTAVAN KANSANOPISTOSSA

Kuluvan helmikuun 1 pnä vietettiin Otavan kansanopistossa vapaussodan alkamisen muistojuhlaa, koska silloin tuli kuluneeksi 15 vuotta opiston oppilaitten lähdöstä sotaan. Tämä muistojuhlallisuus on eräällä tavalla kiinnittänyt myös kouluhallituksen huomiota, sillä U. S:n saaman tiedon mukaan saapui Otavan kansanopiston johtokunnalle muutamia päiviä sitten kouluhallituksesta kirjelmä, jossa tiedusteltiin, oliko mainitun juhlan järjestänyt isänmaallinen kansanliike vai eliko se opiston omasta aloitteesta pantu toimeen.

Kouluhallituksen v.t. ylijohtaja kouluneuvos Tarjanne ilmoitti, että tiedusteluun antoi aihetta eräässä lehdessä ollut uutinen. Uutisessa mainittiin otsikon "Isänmaallinen kansanliike" alla myös Otavan kansanopiston muistojuhlatilaisuudesta. Kouluhallitus oli nimenomaan juuri tämän uutisen johdosta halunnut kansanopiston johtokunnalta selvitystä, missä suhteessa juhla on isänmaalliseen kansanliikkeeseen ollut Kirjelmän lähettämisestä oli kouluhallituksessa huolehtinut kansanopetusosaston kouluneuvos Saikku.

Otavan kansanopiston johtokunta on päättänyt kouluhallitukselle ilmoittaa, että muistojuhlaa ei järjestänyt isänmaallinen kansanliike, vaan kansanopisto itse.

Helsingin luistelijoilla

oli kilpailut eilen ja lauantaina. Parhaat tulokset:

500 m.: 1) L. Helander ja L. Lindell 48.5, 3) K. Skutnabb 48.9.

5,000 m.: 1) J. Sunden 9.25,7, 2) Lindell 9.29,8, 3) Pikkarainen 9.31,7.

1,500 m.: 1) Lindell 2.28,1, 2) Helander 2.29,7, 3) Sunden 2.30.

3,000 m.: 1) Lindell 5.15,9, 2) Sunden 5.17,3. 3) Ole Ekman 5.17,6.

Järjestys: 1) Lindell, 2) Sunden, 3) Ekman.

Vaasan kultaklausuli

Korkein oikeus ratkaissut jutun

PÄÄTÖS JULKAISTAAN KULUVAN VIIKON ALUSSA.

Kuten tunnettua nosti Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankki Vaasan kaupunkia vastaan korvausvaatimuksen, jossa se vaati kaupungin velvoitettavaksi suorittamaan vuoden 1930 8 prosentin obligatiolainasta kultaklausin mukaisen korkomaksun, nousten vaadittu lisäkorko noin 37,000 mk:aan. Vaasan raastuvanoikeus hylkäsi tämän vaatimuksen ja hovioikeus, jonne asia valitustietä saatettiin yhtyi raastuvanoikeuden päätökseen. Asia saatettiin tämän jälkeen korkeimman oikeuden harkittavaksi. Korkein oikeus on nyt ratkaissut asian ja annetaan päätös julkisuuteen kuluvan viikon alussa. Päätöksen sisällöstä ei anneta ennen sen allekirjoittamista mitään tietoja julkisuuteen. Mikäli U. S. tietää, on korkein oikeus kumonnut raastuvanoikeuden ja hovioikeuden päätökset ja velvoittanut siten Vaasan kaupungin suorittamaan vaaditun lisäkoron kultaklausulin mukaan.

Hirveätä tilastoa

Numeroita "jumalattomien lisääntymisestä.

Venäjän nykyisen bolshevikkivallan 15-vuosipäivänä on Jaroslavski, Venäjän jumalattomain johtaja, antanut eräälle ulkomaalaiselle lähetystölle seuraavat jumalattomain liton kasvamista kuvaavat numerotiedot:

"Nyt lasketaan jäseniä olevan jo yli 5 miljoonaa, jakaantuneina 60,000 osaan. Tämä lukumäärä on saavutettu hyvin lyhyessä ajassa. Järjestön ensimmäisenä vuonna (1926) nousi jäsenmäärä 87,000:een, 1929 oli jäseniä 465,000. 1930 nousi jäsenmäärä 3 miljoonaan. Uskonnonvastaisen kiihoituksen kehitys näkyy myöskin sanomalehdistöstä. Vuonna 1927 julkaistiin kirjoja ja lentokirjasia yhteensä n. 700,000 painoarkkia ja 1930 jo 50 miljoonaa painoarkkia "Besboschnik" (jumalaton) nimistä sanomalehteä levisi 1927 yhteensä 62,514 kpl. ja nyt on sen painos puoli miljoonaa. "Besbocshnik" nimisen aikakauskirjan levikki on lisääntynyt 19,387:stä 200,000 kappaleeseen.

Suomen vapaudenpatsaan

rakentamisessa ei vielä ole tehty lopullista päätöstä.

VAROJA KOOSSA ALUN TOISTA MILJOONAA MARKKAA.

Kuten tunnettua, tullaan Vaasaan ennen pitkää pystyttämään Suomen vapauden muistoksi uljas muistomerkki. Hankkeen toteuttamista varten asetettiin aikoinaan komitea. Komitea järjesti rahankeräyksen, joka tuotti kohtalaisen tuloksen. Tällä haavaa on rahaston suuruus korkovaroineen alun toista miljoonaa markkaa. Patsaan lopulliseksi valmistamiseksi on komitea viime aikoina pitänyt useita kokouksia. Luonnos patsasta varten tilattiin arkkitehti B. Jungilta.

Komitealle näyttää tuottaneen erittäin suuria vaikeuksia patsaan paikkakysymyksen valitseminen. Pääasiallisesti on ehdolla ollut kaksi paikkaa, nim. kauppatori sekä kirkon ja kaupungintalon välinen puistoaukeama. Keväällä pitämässään kokouksessa patsaskomitea päätti lopullisesti valita patsaan paikaksi mainitun kirkon aukeaman. Kun paikka on kumminkin hyvin ahdas, ei patsaan rakentamista alkuperäisessä suuruudessa sinne voitu ajatella. Senvuoksi annettiin arkkitehti Jungin tehtäväksi korjata ehdotuksensa uusia olosuhteita vastaavaksi. Tämä ehdotus valmistui viime syksyksi ja hyväksyttiin sellaisenaan. Uuden ehdotuksen mukaan tulee patsas olemaan 16 m. korkea. Muutoinkin on ehdotuksen laatija yksinkertaistuttanut patsaan muotoa. Patsaaseen tullaan sijoittamaan 6 relieffikuvaa sekä kolme pääveistosta, joista yksi tulee patsaan huipulle ja yksi patsaan kummallekin puolelle. Veistosten aiheen pitää läheisesti liittyä vapaussodan muistoihin.

Patsaan rakentamisesta ei vielä ole tehty päätöstä. Miljoonalla markalla, mikä nyt on koossa, voitaisiin kyllä paljas graniittipatsas pystyttää, sillä sen kustannusarvio nousee n. 600,000 markkaan. Veistosten hinnoista sensijaan ei vielä ole tietoa.

Suhteemme Espanjaan

Eilen pidettiin asianharrastajain toimesta Helsingissä kokous, jossa päätettiin perustaa espanjalais-suomalainen yhdistys. Sellainen oli toiminnassa jo ennenkin, mutta lakkasi joku aika sitten. Yhdistyksen kotipaikka on Helsinki.

— **Mäenlasku.** Fiskarsin Urheilijain eräisissä mäenlaskukilpailuissa hyppäsi V. Holm 37,5 m., joka on samalla paikallinen mäkiennätys. Yhdistetyn mestariksi tuli Kivivirta.

Englantilainen valtuuskunta

TUTUSTUU M.M. TAMPEREEN TEOLLISUUSLAITOKSIIN

Tänään saapuu Suomeen, niinkuin tunnettua, englantilaisia kauppa- ja teollisuusjärjestöjä edustava valtuuskunta, jonka tehtävänä on tutkia Englannin viennin lisäämismahdollisuuksia Suomessa. Valtuuskunta vierailee paitsi Helsingissä myös Tampereella, jossa se viipyy keskiviikkoillasta perjantaiaamuun. Siellä vierailevaan valtuuskuntaan kuuluu kolme teräs- ja rautateollisuuksien edustajaa, kaksi hiiliteollisuuden ja kaksi sähköteollisuuden edustajaa. Tampereella on valtuuskunnan tarkoituksena tutustua teollisuuslaitoksiin, sekä neuvotella johtavien teollisuusmiesten kanssa. Suunnitelman mukaan englantilaiset talousmiehet käyvät Finlaysonilla ja Pellavatehtaalla sekä mahdollisesti Lielahden tehtailla.

Olympialaiskisat

Niiden tuhansien toivomuksesta, jotka ovat hankkineet itselleen aikaisempien olympialaisten juhlajulkaisut, on SVUL toimittanut yhtä uljaan niteen Atlantin toisella puolen viime vuonna käydystä valtavasta kansojen kamppailusta.

Teoksen toimituskuntaan ovat kuuluneet SVUL:n puheenjohtaja tuomari V. J. Niiniluoto, maisteri Lauri Pihkala ja SVUL:n toimistopäällikkö Lauri Santala. Tekstin ovat kirjoittaneet kaikki mukana olleet eri urheilualojen edustajaimme johtajat tai parhaat tuntijat:

Johdanto (Lauri Pihkala); Olympialaisosaston rahoittaminen (J. Tossavainen); Olympialaisurheilijain valmennus ja valinta (Lauri Santala); Olympialaisedustuksen alkuvalmistelut (K. E. Levälahti); Olympialaisurheilijain matkat ja oleskelu Los Angelesissa (Lauri Pihkala); Olympialaisten kisojen avajaiset (Lauri Pihkala); Rata- ja kenttäurheilukilpailut: juoksu ja kävely (Lauri Pihkala), Hyppykilpailut (Urho Kekkonen), Heittokilpailut (U. Peltonen), Naisten kilpailut (Lauri Pihkala); Voimistelukilpailut (H. Savolainen); Painikilpailut (V. Smeds); Nyrkkeilykilpailut (V. Smeds); Muut kilpailut (Lauri Pihkala); Olympialaisurheilijain paluumatka ja loppuvaikutelmia (Lauri Pihkala); IAAF:n kongressi (L. Miettinen); Arvosteluja ja mietteitä yleisurheilukilpailujen järjestelystä (Lauri Pihkala); Olympialaiset talvikisat (A. Palmros ja V. Jakobsson).

Teoksen pääviehätyksenä on 287 komeaa syväpainokuvaa "Tahkon" y.m. mukana olleiden kameramiesten ottamista valokuvista. — 448 kookasta sivua sisältävä nide maksaa 70:—, valokultaisissa kangaskansissa 100:—, loistoasussa 130:—. Kustantaja on Werner Söderström Osakeyhtiö.

— **Suosikaa niitä liikkeitä,** jotka mainostavat tavaroitaan Lakeuden Sanassa.

Rote Fahne

Berlini, 12. 2. STT. Poliisipäällikkö on jälleen kieltänyt kommunistien pää-äänenkannattajan Rote Fahnen ilmestymisen, tällä kerralla t.k. 26 päivän loppuun saakka.

Asiamiehille
huomautamme, että tilitysaika on käsissä!

Huveja.
Teatteri Bror Niska
Lapuan Seurahuoneella maanantaina helmik. 20 p. klo 20. **Seinäjoen Rautatiet. talossa** tiistaina helmik. 21 p. klo 20 **Bror Niskan 25-vuotistaiteilijajuhlanäytäntö**
Loisto-operetti
ILOINEN LESKI
Suurmenestys! Loistavat puvut!
Maaseudun suurin operettiseurue.
Lippuja ennakolta Lapuan Osuuskaupassa ja Seinäjoella Nygrénin kaupassa.

Palvelusta haluaa.
Metsänomistajat, Puutavaramiehet!
. **Metsäkoulun** ja 5 l. oppik. käynyt keski-ik. 21 v. metsäalalla toiminut **tarmokas metsämies** haluaa heti tointa. Maan molempia kieliä taitava. **Hyvät suositukset.** — Arv. vastaukset Lakeuden Sanan kontt. nimim. **"Kokenut metsämies".**

Vaatturiliike
T. Laajanen
Seinäjoki. Puhel. 208.
Arki-, juhla- ja sotilaspukuja.

Hotelli Kannus
Rauhallisia lämpimiä huoneita. Ravintola. Parturiliike.
Suositellaan!

Hotelli National
Turku, Rauhank. 8, lähellä asemaa.
I lk. hotelli ja ravintola.
Huoneita 1 h. 15:—30:— ja kahden h. 40:—50:—, lisävuode 10 mk. vuorok.
Oma keskus, nimihuuto Nationaal.
Suositellaan!

LOIMAALLA:
Loimaan Seurahuone
Puhelin 60.
Ainoa I luok. hotelli ja ravintola paikkakunnalla.

HOTELLI-SEURAHUONE
Iisalmi. Omist. **Ida Bolander.** Puh. 346.
Aamiaista tarjoillaan kello 10—13
Päivällistä „ kello 16—18
Kahvia, teetä, virvokkeita sekä lämpimiä ja kylmiä voileipiä koko päivän.
Ajanmukaiset hinnat. Kohtelu hyvä.
Ravintola suljetaan klo 23,30.

LAKEUDEN SANA

Päätoimittaja: Viljo Viita.

Lehti ilmestyy joka maanantaiaamu.

Toimitus jo konttori Seinäjoella Koulukadun 3:ssa Seinäjoen kirjapainon yläkerrassa, puh. 85. Avoinna arkipäivisin klo 10—16, sunnuntaisin klo 16—24.

Tilaushinnat:

Koko vuosi 30 mk., puoli vuosi 20 mk., neljännesvuosi 10 mk., kuukausi 4 mk.

Tilauksia vastaanottavat maan kaikki postikonttorit ja rautatiekirjakauppa Oy:n myymälät, asiamiehet sekä lehden konttori.

Ilmoitushinnat:

Tekstin jälkeen 1 mk., ennen tekstiä ja tekstissä 1:20 mk. palstamillimetriltä. — Jatkuvista ilmoituksista alennus.

Seinäjoki 1933, Seinäjoen kirjapaino.

miehiä, laskivat vartiosoturit muureilla aseensa ja kehoittivat sissijoukkoa käymään sisään linnaan. Pyöreän tornin ja vanhan linnakkeen vieressä oli vallissa pieni, nelikulmainen portti ja vallihaudan yli silta. Tästä portista päästettiin nyt väsyneet soturit linnan suojaan, ja täältä johdettiin Langström muhineen olutkrouviin ja tarjottiin heille olutta ja ruokaa. Kyseltiin uteliaina kuulumisia sissien retkiltä Nevajoen puolella. Väsyneet soturit asettuivat levolle.

Pehmeä lumi oli peittänyt seudun. Pimeä, pyryinen joulukuun yö alkoi vähitellen vaihtua aamuksi. Paksuun lumeen peittyneet muurit ja tornit näyttivät nyt pehmeäpiirteisiltä ja rauhallisilta. Aamuhämärä viipyi vielä pitkään. Siellä täällä erottui himmeästi pilkkavia tulia kehämuurin tornien sarviruutuisista ikkunoista ja sai pakkasaamun hämärä niihin kullankimmeltelsen värihohteen.

Vaikka olikin vielä hyvin aikainen aamu, oli sissipäällikkö Langström miehineen jo täysissä aseissa, lähtövalmiina linnasta. Monta tuntia lepoa eivät nuo karaistuneet soturit olleet itselleen suoneet. Saatuaan laukkuihinsa hiukan ruokavaroja, savustettua sianlihaa ja leipää, alkoivat he nopeasti lähteä linnasta.

Sissit olivat kokoontuneet päällikkö Langströmin ympärille niinkuin tapana oli lähtiessä, kuullakseen hänen määräyksensä retken suunnitelmista. Miekkansa kahvaan tarttuen lausui Langström miehilleen: "Lähdetään Novgorodin puoleen, siellä meitä tarvitaan, parempi meidän on siellä vihollista hätyyttää, sillä vähimmin ne meitä siellä tietävät odottaa; isketään siellä, jossa niitä hornan henkiä vähimmin parveilee. Pitkät työmiekkamme sielkä taas mainetta niittääköötl"

Päällikköään seuraten alkoivat sissit nopeasti astella pois linnasta. Raudoitettu portti avattiin ja niin suuntasivat he kulkunsa päällikkönsä johdolla, aamun vielä hämärtäessä, itää kohti.

Sotaiselta näytti tuo pieni, aamuhämärässä taivaltava karoliinilaisjoukko. Kolmikulmaisine päähineineen, sinisine, tiukkaan napitettuine takkeineen, pitkine miekkoineen, raskaine musketteineen ja pitkävartisine saappaineen; vyössä suuret pitkäpiippuiset pistoolit.

Hyvän matkaa olivat kaarlelaiset Viipurin linnasta kulkeneet. Yöllinen ankara pyry oli peittänyt paksuun lumivaippaan maan. Metsässä tehtiin kuitenkin taivalta yhä eteenpäin. Tarkkaan pälyillen kulkivat sissit vaiteliaina päällikköänsä seuraten.

Päivä oli jo pitkälle kulunut, paljoa juuri levähtämättä oltiin kuljettu; mihinkään taloihin ja kyliin eivät kaarlelaiset olleet poikenneet, sillä he tahtoivat mahdollisimman huomiota herättämättä jatkaa retkeään. Vihollisesta ei näkynyt vielä jälkeäkään.

Noin kolmen penikulman matka oli kuljettu. Rupesi jo uuvuttamaan, tietön umpitaival oli raskas kulkea. Lyhyt ja hämärä päivä alkoi kallistua iltaan. Juhlallisina, hopeanhohteisina seisoivat lumiset puut miesten ympärillä. Loputtomalta näytti luminen hongikko.

Niinpä Langström kääntyikin viimein joukkonsa puoleen ja sanoi: "Miehet! Tähän jäämme hetkeksi lepäämään, emme jaksa kävdä viholliseen käsiksi, jos liiaksi uuvumme, kaukana ei se täältä enää ole. Tuossa kallion kupeella, tiheiden naavaisten kuusien alla meillä on kuninkaallista olla; ehkä ennen puolta yötä saamme novgorodilaisten kanssa taaskin tuttavuutta tehdä".

Päällikkönsä ehdotukseen tyytyväisinä rupesivat väsyneet sissit

lumisten kuusien alle kallion kupeelle aterioimaan ja levosta nauttimaan.

Toiset heistä etsivät kuivia risuja ja vuolivat tervaisesta kuivan hongan kyljestä lastuja, ja niinpä jo tervaisen savun keskeltä leiskahteli punaisia liekkejä miesten keskeltä luoden uutta eloa heidän pakkasen kohmettamiin jäseniinsä.

Hämärässä illassa sai nuotitulen punainen loimu näyttämään tuon sinipukuisen soturijoukon pitkine miekkoineen ja kolmikulmaisine päähineineen pelottomalta ja uljaalta sankarijoukolta. Tiheä hämärä verhosi jo lumisen metsän. Pakkanen paukahteli jäätyneissä hongissa, kimmeltävät tähdet pilkkivät pieninä, tiheinä kultaisina pisteinä lumen peittämien puiden oksien ja latvojen yläpuolella.

Sissit olivat jo nousseet ja kiinnittelivät miekkojensa hihnoja tiukemmin vyöllensä ja vähitellen he ryhmittyivät päällikkönsä ympärille, joka seisoi miesjoukon edessä valmiina antamaan uusia määräyksiä. Sitten virkkoi Langström joukolleen: "Lähdemme nyt tästä pyrkimään läpi tämän hongikon, täällä jossain lähellä pitäisi jo olla joku noista Viipurin Karjalassa olevista Kivennavan kuninkaan kartanoista. Ne ovat parhaillaan kasakkain ja venäläisten hävittämiä, mutta kaikkia niitä eivät ne kuitenkaan liene polttaneet, vaan parhaillaan pitävät niitä majoituspaikkoinaan; niin kuulin Viipurissa puhuttavan, ja siksipä juuri päätinkin, että lähdetään tänne katsomaan, millä tolalla asia; ovat!"

Kaikki sissit olivatkin yksimielisiä neuvokkaan päällikkönsä ehdotuksesta, ja muutamat huudahtelivatkin Langströmille innokkaina hyväksymisensä ja halunsa pian päästä kasakat kuumasti pois ajamaan.

Vielä jatkoi Langström miehilleen: "Parasta meidän on lähteä matkaa jatkamaan, vaikka onkin jo näin myöhä ilta, pääsemme lähimpään niistä kartanoista hiukan ennen puolta yötä, sillä lähimpään kartanoon ei taida tulla kuin vähän päälle yhden penikulman ja pimeässähän me olemme ennenkin taivalta tehneet. Kun hongikko alkaa loppua, katsomme sitten, mitä meidän on tehtävä".

Änettöminä alkoivat sissit taaskin päällikköänsä seurata ja yöllistä retkeään jatkaa. Narahteleva pakkaslumi ja silloin tällöin kalskahtelevat aseet ilmaisivat heikosti, missä kohdin kuuluisa soturijoukko kulki. Hyvän aikaa olivat he jo kulkeneet, kun Langström sanoi: "Kohta loppuu hongikko, näyttää niinkuin peltoaukeita ja aikaisi kuumottaa. Olemme kaiketi juuri saapumassa Viipurin Karjalan lähimpään kuninkaan kartanoon". "Niinpä näyttää", vastasi sissipäällikön vieressä asteleva Arvi Hannunpoika Palkki, ja niin jo kuului miesjoukosta kuin yhteisestä sopimuksesta huudahdus: "Katsokaapas pojat tuonne!! Jopa hongikko loppuu ja kuinka jykevä kartano pimeästä erottuu!" "Kallioksi luulisi", sanoi eräs sisseistä. "Taitaapa ollakin linna", virkkoi siihen eräs joukosta.

Langström tarkkaan pimeyden läpi tähyillen äännähti: "Näyttääpä niinkuin hevosia pihalla käyskentelisi". Johon Arvi Hannunpoika lisäksi, pimeyden läpi katsettaan terästäen: "Hevosia on, ja tiheä parvi onkin". "Novgorodin poikia tietysti", tuumi Pentti Henrikinpoika, ja sissijoukko pysähtyi samassa päällikkönsä ympärille, alkaen vilkkaasti keskustella näkemästään.

Päällikkö antoi miestensä vähän levähtää pitkästä taivaltami-